

OŠ Marije Vere
Kamnik

Moj Toby
Aplikativni inovacijski predlog

Avtorica:
Maša Resnik 9.b

Mentorica:
mag. Polona Mežnar

Šolsko leto 2023/24

Vsebina

Uvod.....	3
ZAHVALA.....	3
POVZETEK.....	3
Teoretični del.....	4
.....	4
OPIS PASME Coton de Tulear	4
KARAKTER IN TEMPERAMENT	4
UJEMANJE Z DRUGIMI ŽIVALMI	4
KOMPATIBILNOST Z OTROKI	5
DLAKA.....	5
NEGA.....	5
ZDRAVSTVENE TEŽAVE.....	5
VZGOJA IN TRENING.....	6
ZAHTEVANA AKTIVNOST	6
PRIMEREN BIVALNI PROSTOR.....	6
PASJA ŠOLA KINOLOŠKO DRUŠTVO KAMNIK.....	8
Eksperimentalni del	9
MOJ TOBY	9
.....	9
TOBY in drugi psi.....	9
TOBY in trening.....	11
Toby in moj inovativni predlog treninga.....	12
ZAKLJUČKI	15
VIRI	16

Kazalo slik:

Slika 1: Coton de Tulear	4
Slika 2: Pasja družinica.....	7
Slika 3: Moj Toby	9
Slika 4: Toby med treningom	11
Slika 5: Toby med treningom 1	12
Slika 6: Toby med treningom 2.....	13
Slika 7: Toby med treningom 3.....	13
Slika 8: Toby na zadnjih tačkah.....	14

Uvod

Že od nekdaj imam zelo rada živali. Sem lastnica kužka s pasmo Coton de Tulear. Ta pasma velja za zelo učljivega psa. Za raziskovalno nalogo sem se odločila, ker sem želela preizkusiti novo metodo učenja, s katero sem želela preveriti njeno delovanje na mojem kužku. Z mojim kužkom sva obiskala že pasjo šolo. Tam se je hitro učil zato sem želela preveriti, kako se bo odzval na moj poskus.

Hipotezi:

Moja inovativna metoda bo učinkovita. Toby se bo naučil se postaviti na noge ne le ob ukazu ampak tudi takrat, ko bo zaslišal nek zvok.

Tobyjeva reakcija na moj ukaz bo hitrejša ob predvajanju določenega zvoka ali giba.

ZAHVALA

Za sodelovanje pri moji raziskavi se zahvaljujem moji mentorici Poloni Mežnar. Prav tako se zahvaljujem domačim in seveda mojemu Tobyju.

POVZETEK

V raziskovalni nalogi opisujem mojega kužka pasme Coton de Tulear z imenom Toby. Ker je to zelo bister in učljiv pes me je zanimalo, ali ga lahko s svojo metodo naučim nekaj novega. Preskusila sem svoj originalni predlog metode učenja psa z zvoki in plastično igračko. Želela sem, da se ob različnih zvokih in gibih postavi na zadnje tačke. Metodo sem preskusila in ugotovila, da je delno učinkovita. Toby se je ob določenih zvokih postavil na zadnji tački, ob določenih zvokih pa samo odvihral na mesto, od koder je zvok prihajal.

Teoretični del

Slika 1: Coton de Tulear

OPIS PASME Coton de Tulear ¹

Ta pasma prihaja iz pristanišča Tulear, na Madagaskarju. Še vedno je zelo redka izven Madagaskarja, ampak je število v zadnjih letih zelo naraslo in se razširilo po vsem svetu. Coton de Tulearje je po videzu podoben bišonom, saj naj bi bili sorodni pasmi.

KARAKTER IN TEMPERAMENT

Je zelo prijazen, živahen, prilagodljiv in ljubezniv kuža, ki je zelo rad z družino pri najrazličnejših aktivnostih in res ne mara biti sam. Zelo velikokrat z lajanjem opozori na nevarnost, ampak ne napade. Zelo je rad v družbi in svoje domače rad zabava s hojo po zadnjih tacah. V družbi z otroci zelo uživa in se zelo rad igra. Je tudi zelo prilagodljiv, zato je primeren na vsakogar.

UJEMANJE Z DRUGIMI ŽIVALMI

Coton de Tulear se bo z drugimi psi dobro razumel s primerno socializacijo. Primeren je tudi, če so v gospodinjstvu druge živali, vendar ga rabimo z njimi seznaniti že v

¹ Pasma: Coton de tulear - MrPet.si

otročtvu. Znan je po zelo dobrem odnosu z mačkami, če ga z njimi seznanimo že, ko je mladič.

KOMPATIBILNOST Z OTROKI

Te psi res zelo uživajo, kadar so v družbi in imajo zelo radi igro. Primerni so za starejše otroke, saj bi jih mlajši lahko nenamerno poškodovali. Vseeno je med igro dobro imeti pod nadzorom psa in otroka.

DLAKA

Dlaka coton de Tulearja na otip bolj spominja na človeške lase kot na pasjo dlako in se po dlaki razlikuje od večine psov. Dlaka je sestavljena iz dveh delov, iz dolge zgornje plasti in podlake. Dolga zgornja plast je mehka, suha, na-oljnata in je odporna na umazanijo, podlaka pa je tanka, mehka in položna. S temi psi se velikokrat udeležujejo tekmovanj ali razstav, potem ko so starejši pa jih raje postrizejo na bolj kratko dlako, saj imajo sicer res veliko dela z nego.

NEGA

Pri teh psih je nega dlake zelo pomembna. Potrebuje dnevno nego, ki pa vam ne bi smela vzeti veliko časa, če boste pri njej dosledni. Njihova dlaka zaradi dolžine in ker jim ne izpada potrebuje redno česanje, da se ne zavozla. Če jih ne češete redno in temeljito lahko dobijo vozle, ki jih ni mogoče odvozlati in razčesati in za psa niso prijetni ter so lahko zelo boleči. Dlake na blazinicah tačk morajo biti redno postrizene, saj se tudi tam lahko naredijo vozi in lahko pride tudi kakšna neprijetna umazanija notri, ker se tam zelo rada nabira, ki vodi do neprijetnih infekcij. Da psa ne bi dražile dlake v ušesih morate daljše dlake tudi tam resno puliti. Ušesa mu morate redno čistiti, kar lahko naredite z navadnim robčkom ali vatko. Čistoča psa je potrebna, vendar ga ni treba kopati več kot dvakrat letno, saj to zadošča za čistočo psa. Njegova dlaka je zelo odporna na umazanijo. Dlaka je drugače sestavljena kot dlaka drugih psov, saj to občutimo tudi na dotik in bolj spominja na človeške lase. Zato je primerna tudi za alergike.

ZDRAVSTVENE TEŽAVE

Coton de Tulear je ena izmed bolj zdravih pasem, zaradi skrbne in odgovorne vzreje in je brez kakršnih znanih genetskih zdravstvenih težav.

VZGOJA IN TRENING

Te kužki so zelo bistri in vzgoja ni ravno zahtevna, ker želijo ugajati lastniku, vendar znajo biti nekoliko trmasti pri učenju. S socializacijo in šolanje je treba začeti čim prej. Zelo dobro je, da pri učenju uporabljate pozitivne metode kot so pohvale, spodbude in nagrajevanje, saj je veliko bolje odzivajo na pozitivne spodbude, kot na negativne kot so kaznovanje. Vseeno pa morate biti pri učenju odločni, dosledni in pošteni. So res zelo dobri v poslušnosti in agilityju, težave pa imajo lahko pri navajanju na čistočo, kar naj bi na začetku zahtevalo nekaj časa, vztrajnosti, predvsem pa potrpljenja.

ZAHTEVANA AKTIVNOST

Coton de Tulear ima zelo veliko energije, vendar gre za bolj notranjega psa, tako da ne potrebuje veliko aktivnosti. Energijo bo porabil že čez dan, z igranjem po stanovanju ali hiši zato so dnevni sprehodi čisto dovolj. Poleg vseh sprehodov bo zelo užival tudi v igri na travniku v parku ali na vrtu še posebej pri prinašanju žogice. Zelo dobro bo, če njegovo energijo pokurite tako, da se bo igral z drugimi psi, pri čemer bo tekal, skakal in se valjal po tleh. Tako najboljše zagotovite, da je coton imel zadostno količino dnevne aktivnosti. Ker zelo rad teče se bo tudi vam zelo rad pridružil, najbolj pa bo užival ob plavanju in bo med dežjem že v prvo lužo, ki jo boste srečali, začofotal.

PRIMEREN BIVALNI PROSTOR

Coton de Tulear je primeren za manjše stanovanje ali hišo brez vrta, saj je zelo majhen. Veliko energije bo pokuril že pri igranju doma, zato tudi zunaj ne bo potreboval velikih količin aktivnosti. Ker res ne mara biti sam doma je zelo vesel, ko je lahko blizu svoji družini in se zelo rad stisne k vam ali v skobaca v vaše naročje.

Slika 2: Pasja družinica

PASJA ŠOLA KINOLOŠKO DRUŠTVO KAMNIK

Kinološko društvo v Kamniku na Duplici je bilo ustanovljeno v letu 2000. Tam je zelo velik travnik, kjer je velik poligon in okrog je obdan z veliko drevesi in manjšim ribnikom, ki je namenjen račkam, vendar se kdaj ob vročini pridejo namočiti tudi aktivni psi plavalci kinološkega društva Duplica. Ta lokacija je ravno prav oddaljena od mestnega hrupa in je zelo mirna, zato je zelo privlačna za vodnike kot tudi za njihove pse, ki se lahko svobodno gibljejo po poligonu.

Kinološko društvo je trenutno vodeno s strani treh inštruktorjev. Dve inštruktorici skrbita za pasjo (pre)vzgojo, en inštruktor pa vodi agilnaško skupino in bodoče tekmovalce. Samo društvo vključuje še mnogo drugih članov, ki skrbijo, da stvari potekajo brezskrbno in nemoteno in pomagajo ustvarjati prijetno vzdušje.

Ker se zelo zadevajo za čim boljše delo in zaradi zagnanosti so leta 2009 priredili prvo agility in frizby tekmo za zabavo. Zelo so bili navdušeni nad prisotnostjo tekmovalcev in samim potekom prireditve, zato so v prihodnosti to večkrat ponovili in takrat še v večjem številu.

Veliko starih in novih tečajnikov se vsako leto včlani v društvo, saj si želijo pridobiti čim več praktičnega znanja. Točno zato je namen Kinološkega društva Duplica kvalitetno delo, ki temelji na pozitivni motivaciji in uporabi najučinkovitejših sodobnih metod, ki jih upravljajo le pravi ljubitelji in voditelji psov. Pri urah si s tečajniki vzamejo tudi nekaj individualnega časa. Psom privoščijo le najboljše in njim najbolj primeren način učenja. Velik poudarek kinološkega društva Duplica temelji tudi na prevzgoji vodnikov. Le-tako lahko uspešno vzpostavijo pravo komunikacijo in lažje razumejo svoje kosmatince.

Na Ljubljanski cesti imajo sedež podjetja. Na tej lokaciji se ne prireja dogodkov.

V tej pasji šoli nudijo malo šolo, osnovno šolo, agility, rally obedience in delo z nosom.

Eksperimentalni del

MOJ TOBY

Slika 3: Moj Toby

Toby je star dobri dve leti. Zelo je bister, hitro se uči, je pa kdaj trmast, zato potrebujemo z njim veliko potrpljenja. Zelo je vesel, ko pridemo domov in nas pri vratih vedno pričaka z igračko. Zelo nerad je sam doma in kdaj tudi cvili in joka, ko je dlje časa sam doma.

TOBY in drugi psi

Toby je zelo zaščitniški, ko gremo skupaj ven. Ima nekaj prijateljev psičkov iz okolice, s katerimi se dobro razume, jih je pa tudi kar nekaj na katere laja.

Včasih njegov lajež pomeni, da je sprehod že malo dolg in da je že utrujen zato ponavadi tak čas zaključimo sprehod ali trening zunaj.

S prijateljevo psičko, ki je mali pudelj se zelo dobro razume. Ves čas se igrata, ko se vidita in tudi branita svoj teritorij skupaj. Sta približno enake velikosti tako, da se lahko igrata brez skrbi, da bi se poškodovala.

Na nekatere pasme se Toby ne odzove dobro in laja na njih: čivava, buldog, šarpej

Pri čivavah je večinoma tako, da mu že na začetku niso všeč in se niti noče povohat z njimi, ker tudi one večinoma že takoj začnejo lajati nanj.

Buldogi mu tudi že takoj na začetku niso všeč.

Na šarpeje ni tako občutljiv, vendar ko jih vidi čez cesto na pločniku tudi malo zalaja.

Kljub temu da nekatere pasme Toby laja, je vseeno tudi veliko pasem na katere ne. To so: kavalir, dalmatinec, maltežan, kavkaški ovčar, labradorec, mali pudelj...

Na kavalirje verjetno ne laja zato, ker ga ima več sosedov in se je že kot mladič navadil nanje.

Dalmatinec je pasma na katero ne laja, verjetno zato, ker ima spet en sosed takšnega kužka.

Maltežan je Tobyju zelo podobna pasem in ker je približno enake višine se očitno ne počuti ogrožnega, da bi lajal.

Kavkaški ovčar je res zelo velika pasma psa, vendar se Toby razume z njimi, kot bi bili enako majhni psi. Možno je, da se z njimi zelo dobro razume, ker ima moj bratranec takega psa in je bil Toby že v obdobju mladiča seznanjen z njim.

Bordeski ovčar je tudi ena izmed večjih pasem psov.

Z malimi pudlji pa se Toby še posebej dobro razume saj imamo prijatelja, ki ima tega psa, s katerim se zelo redno vidita in se zelo sproščeno skupaj igrata.

Tobyjeve reakcije na nepoznane ljudi:

Toby rabi na začetku nekaj časa preden zaupa neznani osebi zato, če se nekdo zelo hitro skloni k njemu zalaja ali pa se umakne kak meter stran.

Vedno ko ga želijo nepoznani ljudje pobožat, rabijo počepniti in počakati, da jih on prevoha in jim dovoli da ga malo pobožajo

Toby in promet:

Toby je na sprehodu po navadi kar miren, včasih pa ga zmotijo kolesa ali skiroji, ki gredo mimo. Npr. če gre veliko koles naenkrat hitro mimo ga to včasih malo zmoti in ga rabimo zadržati, da ne skoči v njih.

TOBY in trening

Toby se najbolje odziva na priboljške, ko ga treniram za kak nov trik.

Pri treniranju za hojo po zadnjih tačkah se mu na začetku dala njegove najljubše priboljške. To so bili sir, priboljški z ribo notri in tudi s piščancem. Na začetku sem imela priboljške v roki in mu jih dala pred gobček. Potem sem z roko zamahnila gor, da se je Toby postavil na zadnje tačke, da je lahko dobil priboljšek. Najprej sva to nekaj časa ponavljala in ko se je tega naučil brez moje pomoči roke in samo z ukazom sva nadaljevala s ciljem, da se nauči hoditi po zadnjih tačkah. Imela sem v roki spet enega od njegovih najljubših priboljškov in ko je bil on na zadnjih tacah sem jaz roko premaknila malo bolj naprej in tako se je tudi on premaknil po 2 tačkah. To sva nekaj časa v tišini ponavljala in potem sem dodala še besedo. Pri stoji na zadnjih tačkah sem že dodala besedo "HOP", zato sem pri hoji na zadnjih tacah dodala le OP tako, da ko sem hotela da za priboljškom hodi po zadnjih tacah sem mu rekla "TOBY HOPOP" in je sledil priboljšku, ki sem ga umikala.

Na začetku je res delovalo samo z najljubšimi priboljški. Tobyju hitro pade koncentracija za trening saj je zelo razigran in ima veliko energije, zato sva to vadila večkrat po malo.

Slika 4: Toby med treningom 1

Ko je z najljubšimi priboljški že obvladal sem mu dala tiste ki jih ni imel tako rad. Šele na koncu sem poskusila z briketi. On zelo raje je priboljške ali pa kuhano hrano, kot brikete, zato sva z briketi lahko trenirala šele, ko je bil res lačen. Ampak na koncu nama je tudi z briketi uspelo.

Toby in moj inovativni predlog treninga

Zamislila sem si svojo metodo učenja, s katero bi Tobyja naučila postaviti se na zadnji tački ter preverila, kako reagira na različne zvoke in predmete v gibanju.

S Tobyjem sva izvedla več treningov po tej metodi.

Izvajala sem različne gibe ali predvajala različne zvoke, da bi videla, kako se Toby odziva.

Vedno, ko je bil zvok podoben zvonjenju telefona ali zvonca pri vratih, me sploh ni poslušal, saj je že odhitel k vratom in čakal, da kdo pride. Pri drugih zvokih pa se je samo zmedel na začetku, potem na je vstal na zadnji tački.

Ko sem poskusila vreči plastičnega piščančka in pričakovala, da bo to nek znak, da Toby vstane na zadnji tački, je stekel k piščančku in mislil da je igračka, tako da si s to igračo nisem mogla kaj dosti pomagati.

Slika 5: Toby med treningom 2

Slika 6: Toby med treningom 3

Slika 7: Toby med treningom 4

Slika 8: Toby na zadnjih tačkah

ZAKLJUČKI

Pred učenjem in treniranjem mojega kužka Tobyja sem postavila hipotezi:

Moja inovativna metoda bo učinkovita. Toby se bo naučil se postaviti na noge ne le ob ukazu ampak tudi takrat, ko bo zaslišal nek zvok.

Tobyjeva reakcija na moj ukaz bo hitrejša ob predvajanju določenega zvoka ali giba.

Hipotezi sta deloma pravilni. Toby se je naučil odzvati na določen zvok in se je postavil na zadnji tački, vendar sem si lahko pomagala samo z zvoki in ne z igračkami, saj so bile zanj preveč moteče in se je v trenutku, ko je videl igračo začel začeti igrati. Na zvoke, ki so bili podobni zvonjenju telefona ali zvonca za vrata stanovanja, se je odzval hitreje kot na druge bolj mirne zvoke ali kakšno drugo novejšo pesem.

VIRI

1. Pasma: Coton de tulear - MrPet.si
2. Kinološko društvo Duplica (kd-duplica.net)

Viri slik:

1. Coton de tulear